Informace o Chartě 77 - ročník třetí (1980) - č. 4

od 22. února 1980 do 7. března 1980

K některým ustanovením zákona o SNB (zák.č.40/1974 Sb.) . 1
Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Dopis Výboru na obranu čs. socialistů 8
Sdělení č. 138 (oprava sdělení č. 132) 9
Žádost o povolení manifestace 10
Dagmar Vaněčková píše ministrovi spojů 11
Zpráva příbuzných pro přátele odsouzených 12
Rudolf Battěk: Záznam o akci StB dne 25.1.1980 16
Lukáš Tomin: Jablko dalekó od stromu nepadá 17
Krátké zprávy - stížnost Ivana Kyncla 18
" stížnost Jana Vladislava 19
Články došlé do redakce 19

Vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Adresa: Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2
Anna Šabatová, Anglická 8, Praha 2

Mluvčí Charty 77 obdrželi text JUDr. Josefa Danisze "K některým ustanovením zákona o SNB (zák.č.40/1974 Sb.).
Vítáme a doporučujeme tento rozbor jako příspěvek k posílení právního vědomí občanů.

4.3.1980

ing. Rudolf Battěk
mluvčí Charty 77

Marie Hromádková
mluvčí Charty 77

Miloš Rejchrt
mluvčí Charty 77

K některým ustanovením zákona o SNB (zák.č. 40/1974 Sb.)

Zákon o SNB je základní právní normou upravující činnost SNB. Jeho znalost a správná aplikace je zákonnou povinností příslušníků SNB a občanskou povinností každého z nás. Z praxe však víme, že znalost i aplikace tohoto zákona je nedostatečná a nesprávná. Proto se jeví potřebným vyložit ty instituty zákona o SNB, s nimiž se běžně setkáváme.

Účel zákona a základní zásady činností SNB

Federální shromáždění ČSSR se usneslo na zákoně o SNB proto "aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro činnost SNB a přitom zabezpečena zákonná práva a svobody občanů" (poslední věta preambule zákona).
Realizaci účelu zákona zajišťují základní zásady, jimiž je SNB povinen se řídit, a to zejména zásada zákonnosti, zásada přiměřenosti a zásada humanity. Jsou upraveny v ust. §§ 2, 3/1,2, 15/1 zák. Znalost těchto ustanovení je velmi důležitá pro výklad a aplikaci všech ustanovení zákona jednotlivě i v souhrnu. Proto je uvádíme v doslovném znění:

§2 SNB přispívá k tomu, aby všichni občané mohli uplatňovat svá práva při plném zachování své důstojnosti a osobní svobody v souladu s právním řádem a zájmy socialistické společnosti.

§ 3 (1) Ve své činnosti se SNB řídí Ústavou ČSSR, ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy.
(2) Do práv a svobod občanů může SNB a jeho příslušníci zasahovat, vyžaduje-li to ochrana socialistického společenského a státního zřízení, veřejného pořádku, bezpečnosti osob nebo majetku, a to jen v mezích zákona a v rozsahu přiměřeném chráněnému zájmu.

§ 15 (1) Při provádění služebních úkonů a zákroků, jakož i při ostatní služební činnosti jsou příslušníci SNB povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti občanů i své vlastní a usilovat o to, aby občanům v souvislosti s touto činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu prováděného opatření.

S těmito zásadami souvisí povinnost poučovací, stanovená v § 15/2 zák.: "Dovolují-li to okolnosti případu, jsou příslušníci SNB povinni při provádění služebního úkonu poučit občany o jejich právech i o možnostech podat stížnost."

Oprávnění požadovat vysvětlení

Podle § 19/1 zák. o SNB "Příslušníci SNB jsou oprávněni požadovat potřebné vysvětlení od každého, kdo může přispět k objasnění skutečností důležitých pro zjištění trestného činu, přečinu nebo přestupku a jejich pachatele, jakož i pro vypátrání hledaných nebo pohřešovaných osob a věcí; za tím účelem jsou oprávněni ho vyzvat, aby se ve stanovenou dobu dostavil k určenému útvaru VB".
Výzvě k dostavení se k určenému útvaru VB je každý povinen vyhovět (§ 19/2 zák.). Sankcionována je však tato výzva jen tehdy, je-li provázena poučením o následcích jejího neuposlechnutí. Sankci zde zná zákon o

SNB jen jednu - předvedení (§ 19/7 zák.).

Ust. § 19 výslovně nestipuluje povinnost vysvětlení poskytnout. Naproti tomu však výslovně upravuje zákaz poskytnutí vysvětlení v § 19/3 (Vysvětlení nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn) a právo odepřít vysvětlení v § 19/4: "Vysvětlení může odepřít ten, kdo by jím sobě nebo osobě blízké způsobil nebezpečí trestního stíhání."

"Osoba blízká" je obecně určena jako osoba, jejíž újmu bych pociťoval jako újmu vlastní.

Z odepření vysvětlení nelze vyvozovat žádné závěry ve smyslu doznání, popř. přiznání či připuštění, že já nebo osoba mně blízká se dopustila trestné činnosti. Po odepření vysvětlení nesmí být k témuž předmětu kladeny opakovaně další otázky, neboť by šlo o formu psychického donucení. K podání vysvětlení nelze žádným způsobem donucovat.

Vysvětlení podle § 19/1 není a nemůže být pod sankcí křivé výpovědi (§ 175 tr.zák.), protože nejde o úkon podle tr. řádu ani podle notářského řádu. To má dva závažné následky:

1. Nikdo nemůže být postihován za to, že odmítá poskytnout vysvětlení, i kdyby objektivně nebyly splněny podmínky pro odepření vysvětlení (§ 19/4); zda mám či nemám důvod k odepření vysvětlení si totiž rozhoduji sám za sebe; jakékoli zdůvodňování tohoto mého rozhodnutí může být poskytnutím vysvětlení, jež může být použito proti mně; základním předpokladem k rozhodování o tom, zda použiji práva odepřít vysvětlení, je zjištění - formou dotazu vyslýchajícímu orgánu - k jaké konkrétní věci mám podat vysvětlení; oprávnění vyslýchajícího orgánu požadovat vysvětlení je taxativně vymezeno v § 19/1 na "objasnění skutečností důležitých pro zjištění trestného činu, přečinu nebo přestupku a jejich pachatele, jakož i pro vypátrání hledaných nebo pohřešovaných osob a věcí", co je nad tento rámec, je nad rámec příslušného oprávnění vyslýchajícího orgánu; toto vše nutno mít na paměti!

2. Nikdo nemůže být postihován za poskytnutí nepravdivého vysvětlení; vypovídá-li později jako svědek (tj. podle tr. řádu, v již zahájeném tr. řízení), může vypovídat odlišně od podaného vysvětlení, neboť rozhodná je až jeho výpověď podle tr. řádu, protože až ta je činěna pod sankcí křivé výpovědi. Podle nesprávné praxe se koná výslech svědka, byl-li již dříve informativně vyslechnut, tj. podal-li vysvětlení podle § 19/1, tak, že vyslýchající orgán vychází z podaného vysvětlení a má snahu v rozšířené verzi ho opsat do protokolu o svědecké výpovědi; tento postup je nezákonný a odporuje ust. § 97 a násl. tr. řádu o výslechu svědka; na počátku vlastního výslechu totiž svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud zvěděl okolnosti jím uváděné (§ 101/2 tr.ř.). Teprve pak mu mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů (§ 101/3 tr.ř.); svědek není povinen vysvětlovat rozpory mezi podaným vysvětlením podle § 19/1 a pozdější svědeckou výpovědí; podané vysvětlení není důkaz podle tr. řádu a soud k němu nemůže při svém rozhodování přihlížet.

Nicméně, i při poskytování, popř. odepření vysvětlení podle § 19 nutno vystříhat se křivého obvinění (§ 174 tr.zák.), neoznámení trestného činu (§ 168 tr. zák.), nepřekažení trestného činu (§ 167 tr.zák.) a nadržování (§ 166 tr.zák.). Ve všech čtyřech případech jde o trestné činy úmyslné, musí být tedy prokazován úmysl (§ 4 tr.zák.). S těmito trestnými činy je potřebné se seznámit! Viz k tomu trestní zákon a Komentář k trestnímu zákonu.

Předvedení

Předvedení je možné podle zákona o SNB ve dvou případech.

1) Nevyhoví-li osoba předvolaná podle § 19/1 k podání vysvětlení výzvě, aby se ve stanovenou dobu dostavila k určenému útvaru SNB, bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů, může být podle § 19/7 předvedena.

2) Každého, kdo nechce nebo nemůže hodnověrně prokázat svou totožnost jsou příslušníci SNB oprávněni předvést podle § 20/3. Předvedená osoba musí být ihned po zjištění totožnosti, nejpozději však do 24 hodin od předvedení,

propuštěna (§ 20/4). O předvedení podle odst. 3 § 20 sepíše se u příslušného útvaru SNB úřední záznam.

Zajištění

Zákon o SNB zná jen dva případy zajištění osoby.
1) Zajištění pro potřeby vyhoštění (§ 24) se vztahuje jen na cizí státní příslušníky.
2) Podle § 23/1 jsou příslušníci SNB oprávněni za účelem provedení potřebných služebních úkonů zajistit každého, kdo výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušuje veřejný pořádek. Zajištění nesmí trvat déle než 48 hodin (§ 23/2). O zajištění, jež trvá déle než 24 hodin, vyrozumí příslušný útvar SNB, nebrání-li tomu závažné okolnosti, některého z blízkých příbuzných zajištěné osoby, a jde-li o vojáka, jeho přímého nadřízeného. (§ 23/3). O zajištění sepíše se u příslušného útvaru SNB úřední záznam (§ 24, odst. 2).

Důvodem k zajištění podle § 23/1 nikdy nemůže být okolnost, že osoba, na níž je požadováno vysvětlení podle § 19/1 využívá svého práva odepřít vysvětlení. K podání vysvětlení nemůže být nikdo donucován, a to ani zajištěním, popř. pohrůžkou zajištění.

Osoba předvedená podle § 19/7 má být ihned po podání vysvětlení, popř. poté, co odepře vysvětlení, propuštěna. Pokud se tak nestane, nabývá charakteru osoby zajištěné (§ 23/1). Taková osoba se stejně jako osoba zajištěná přímo podle § 23/1 právem musí pokládat za osobu podezřelou a jako taková má bez dalšího právo odepřít vysvětlení.

Zajištění počíná okamžikem faktického omezení osobní svobody zajištěného (analogicky podle § 71/1 tr. řádu). V případě, že je zajištěná osoba předvedena podle § 19/1,7, počíná zajištění okamžikem předvádění (tj. např. odvedením z bytu). Praxe, podle níž počátkem zajištění je předání zajištěného do cely předběžného zadržení (CPZ), je nezákonná. Čekáním na podání vysvětlení, nadměrným protahováním úkonu (zvláště když dojde k odepření vysvětlení), nočními úkony atd. dochází k nezákonnému překračování zákonné 48 hodinové lhůty. Konání nočních výslechů odporuje zásadě humanity a jako takové je nezákonné, ledaže by úkon nesnesl odkladu, např. při urgentní potřebě dopadnout vraha a pod. Stejně nezákonnými jsou i případy tzv. přerušení za jištění: zajištěný je po 48 hodinách propuštěn, ihned po propuštění je však na ulici před útvarem SNB znovu zajištěn a brzy na to opět předán do CPZ na dalších 48 hodin.

Jak již řečeno, zajištěný musí být nejpozději do 48 hodin do zajištění propuštěn. Z ust. §§ 75,76 tr.řádu vyplývá, že místo propuštění může být (nejpozději po uplynutí 48 hodinové lhůty) předán prokurátorovi:
1) tehdy, je-li během zajištění obviněn a je-li dán některý vazební důvod - § 75 tr.ř. o zadržení obviněného;
2) je-li podezřelým ze spáchání trestného činu a je-li dán některý vazební důvod, aniž došlo k vznesení či sdělení obvinění - § 76 tr. řádu o zadržení podezřelé osoby.

Prokurátor je povinen zajištěného, který se stal zadrženým (a tedy buď obviněným nebo podezřelým) do 48 hodin buď propustit na svobodu anebo rozhodnout o jeho vzetí do vazby (vzít do vazby lze jen osobu, které bylo vzneseno nebo sděleno obvinění) - § 77 tr. řádu.

Běh 48 hodinové lhůty počíná prokurátorovi od okamžiku, kdy mu zadržený byl "odevzdán" (§ 77 tr. řádu) a odevzdán mu musí být do konce 48 hodinové lhůty, podle § 23/2 zák. o SNB, popř. podle §§ 75, 76 tr. řádu.

Je-li vyslýchán zajištěný, který se stal zadrženým (tj. podezřelým), ještě před tím, než byl předán prokurátorovi, musí orgán provádějící výslech dbát přiměřeně ust. §§ 91-93, 94 tr. řádu o výslechu obviněného, i když ještě není zadržený obviněn (§ 76/5 tr.ř.).

Úkony při zjišťování totožnosti neznámých osob

Nelze-li totožnost neznámé osoby zjistit jinak, jsou příslušníci SNB oprávněni požadovat strpění nezbytných úkonů jako je snímání daktyloskopických otisků, fotografování, zevní měření těla a jeho částí a zjišťování zvláštních tělesných znamení (§ 21/1).

Ze znění tohoto ustanovení a jeho návaznosti na předchozí § 20 (o oprávnění požadovat prokázání totožnosti) vyplývá, že objektem úkonů zmíněných v § 21/1 je pouze ona neznámá osoba, jejíž totožnost nelze zjistit jinak. Zákon o SNB zde nestanoví povinnost tyto úkony strpět.

K účelu uvedenému v § 21/1 jsou příslušníci SNB oprávněni požadovat vzorek rukopisu a půjčení věci, jež mají vztah k totožnosti neznámé osoby. Kdo je o vzorek rukopisu nebo o půjčení věci požádán, je povinen žádosti vyhovět (§ 21/2). O půjčení věci vydá příslušný útvar osobě, orgánu nebo organizaci, kteří věc půjčili, potvrzení, a po nezbytných úkonech ji neprodleně vrátí (§ 21/3).

Objektem úkonů podle § 21/2 může být jak neznámá osoba, jejíž totožnost nelze zjistit jinak (sepíše podle diktátu několik vět, popř. půjčí věc, jež má vztah k jeho totožnosti. Tak i jiná osoba, popř. orgán nebo organizace (půjčí písemnost psanou rukou neznámé osoby, jejíž totožnost je zjišťována nebo věc, jež má vztah k totožnosti neznámé osoby).

Příslušníci SNB jsou oprávněni činit úkony uvedené v § 21 též při objasňování přečinů, vyhledávání a vyšetřování trestných činů a to i u osob, na nichž, popřípadě k jejichž škodě byl čin spáchán, nebo u nichž bylo zjištěno, že byly přítomny na místě činu (§ 22).

Zde jde výlučně o úkony konané příslušníky SNB při objasňování přečinů, vyhledávání a vyšetřování trestných činů (instituty upravované tr. řádem).

Objekty těchto úkonů mohou být vedle osob zmíněných u § 21/1,2 také osoby činem poškozené a osoby, u nichž bylo zjištěno, že byly přítomny na místě činu.

Před strpěním uvedených úkonů tyto osoby mají právo vědět, jaký konkrétní přečin se objasňuje, popř. jaký konkrétní trestný čin se vyhledává či vyšetřuje.

Tyto osoby nemají povinnost úkony uvedené v § 21/1 strpět, ledaže by tyto úkony byly prováděny podle § 114 tr. řádu a tyto osoby by byly poučeny o povinnosti je strpět s upozorněním na následky nevyhovění (pořádková pokuta do výše Kčs 500,- podle § 66 tr. řádu).

Ustanovení § 22 bývá v praxi často zneužíváno u osob zajištěných podle § 23. Tyto osoby bývají totiž zpravidla během pobytu na CPZ automaticky fotografovány, měřeny a snímají se jim daktyloskopiské otisky, aniž by šlo o "nezbytné úkony" ve smyslu § 22. Takovýto postup je nesprávný, nezákonný a právem te takové úkony nestrpět.

Oprávnění odebrat zbraň

Příslušníci SNB jsou oprávněni přesvědčit se, zda ten, koho předvádějí nebo zajišťují, není ozbrojen a podle povahy případu zbraň až do dalšího rozhodnutí příslušných orgánů odebrat (§ 25).

Nejde o osobní prohlídku, ale výlučně jen o zjištění, zda předváděný nebo zajišťovaný nemá u sebe zbraň. Toto zjištění děje se osaháním těla přes oděv.

Osobní prohlídku lze podle zákona o SNB vykonat pouze v rámci 1) zajišťování ochrany leteckého provozu (§ 26) a 2) oprávnění při výkonu služby na státních hranicích (§ 28), což každý, kdo cestuje letadlem nebo překračuje státní hranice ví a podle toho se chová.

Jinak lze osobní prohlídku vykonat pouze podle §§ 82-85 tr. řádu a tedy po zahájení trestního stíhání.

Zákaz vstupu na určená místa

Jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení veřejného pořádku nebo jiný zájem státu, jsou příslušníci SNB oprávněni přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa anebo se na nich nezdržoval - § 29.

Ze znění tohoto ustanovení je patrno, že zákonodárce měl na mysli jen zcela mimořádné případy, jež předem nelze určitě vymezit. Nicméně jak "účinné zabezpečení veřejného pořádku", tak "jiný zájem státu" jsou pojmy činící toto ustanovení gumovým.

Může jít o případy asi tohoto druhu: unikající plyn hrozí výbuchem, místo dopravní nehody, místo se stopami trestného činu, místo demolice budov pomocí výbušnin, místo prodlévání či průjezdu hlav cizích států, místo zákroku příslušníků SNB proti ozbrojeným delikventům, místo kde probíhá cvičení útvarů SNB, místo, kde se uhála, udává či udá živelná pohroma apod.

Toto místo musí být dostatečně určené. Zákaz sám je dočasný a může trvat jen nezbytně nutnou dobu.

Určeným místem může být zásadně jen místo veřejné. Jen zcela výjimečně jím může být i místo soukromé (osobní).

Byt (popř. obytné místnost) může být určeným místem jen v těchto případech:

1) vykonává-li se v něm domovní prohlídka podle §§ 82-85 tr. řádu; zákaz vstupu či zdržování se v něm nemůže platit pro osoby, které se podle tr. řádu domovní prohlídky mají právo zúčastnit; zákaz trvá od započetí prohlídky do jejího skončení;
2) má-li se v něm konat ohledání místa činu podle § 113 tr. řádu; např. když v bytě byla spáchána vražda; zákaz trvá až do skončení ohledání;
3) skrývá-li se v bytě ozbrojená osoba, proti níž příslušníci SNB zakročují; zákaz trvá až do jejího zajištění;
4) je-li v bytě či v jeho blízkosti pekelný stroj; zákaz trvá až do jeho zneškodnění odborníkem; obdobně uniká-li v bytě plyn a hrozí výbuch, a další možné případy tohoto druhu.

Nezbytnost zákazu vstupu do určeného bytu a setrvávání v něm bude jistě každým pochopena a respektována ihned bez dalšího podávání vysvětlení příslušníka SNB.

Zákazy vstupu do bytu mimo uvedené případy by byly překročením, resp. zneužitím pravomoci příslušníků SNB a mohly by zakládat skutkovou podstatu několika trestných činů v jednočinném souběhu.

Podle praxe v posledních letech zneužívají v Praze příslušníci SNB ust. § 29 k zabraňování vstupu do bytů osob tzv. jinak smýšlejících. Takovým bytem např. po dlouhou dobu byly byty dr. L. Hejdánka, ing. P. Uhla, V. Havla, prof. J. Hájka, aj. 25.1.1980 takovým bytem byl byt herečky V. Chramostové na několik hodin, pár dní nato na několik hodin byt A. Šabatové. V těchto případech příslušníci SNB do bytu kromě jeho uživatelů nepouštěli buď vůbec nikoho, popř. tam pouštěli současně nejvýš 2 osoby, resp. zabraňovali, aby v bytě bylo současně více než dvě osoby (zřejmě k číslu dvě dospěli podivnou aplikací zásady tres faciunt collegium). Některým osobám, např. na jaře 1979 V. Havlovi, zase zabraňovali z bytu vycházet, čímž pro ně určeným místem ve smyslu § 29 učinili celý svět s výjimkou těch několika čtverečních metrů bytu. (Zde současně uplatňovali zákaz vstupu.)

Takovýto postup příslušníků SNB nemá oporu v zákoně, je nejen nezákonný, ale přímo trestný.

Oprávnění otevřít byt

Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví anebo hrozí-li škoda většího rozsahu na majetku, jsou příslušníci SNB oprávněni otevřít byt, vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem potřebné služební úkony - § 30/1. O těchto služebních úkonech příslušníci SNB sepíší úřední záznam a vyrozumějí neprodleně uživatele bytu - § 30/2.

Jde o zcela mimořádné oprávnění pro jednání, které by jinak - nebýt

tohoto výslovného oprávnění - bylo činěno v rámci krajní nouze (§ 14 tr. zákona: Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže by bylo možno toto nebezpečí odvrátit jinak, anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný anebo ještě závažnější než ten, který hrozil.)

Oprávnění podle § 30/1 má na mysli případy, kdy uživatelé bytu nejsou doma, popř. jsou doma, ale nemohou otevřít (např. jsou v bezvědomí, spoutáni, tvrdě spí apod.) a v bytě např. vypukl požár, uniká plyn atd. Vždy by zde v praxi mělo jít o případy, které by jinak pokryla zmíněná krajní nouze a v žádném z těchto případů by se uživatelé bytu jistě zákroku nedivili či se nad ním rozhořčovali, by naopak nezakročení by pokládali za nesprávné (a to objektivně i tehdy, pokud by jim takový zákrok zabránil dokonat sebevraždu).

Že jakékoli zneužívání tohoto oprávnění je nezákonné a může zakládat trestnou činnost, je nabíledni.

Rozpuštění veřejného shromáždění, manifestace nebo průvodu

Služební zákrok směřující k rozpuštění veřejného shromáždění, manifestace nebo průvodu provádí útvar SNB na základě rozhodnutí příslušného národního výboru. Bez tohoto rozhodnutí může služební zákrok provést, pokud účastníci veřejného shromáždění, manifestace nebo průvodu páchají trestný čin, přečin nebo přestupek; o služebním zákroku vyrozumí neprodleně příslušný národní výbor - § 40.

S ohledem na nezákonnou praxi nutno alespoň upozornit na to, že např. soukromé herecké vystoupení V. Chramostové v jejím bytě, popř. v bytě jejího přítele pro její přátele, nebo čajový večírek pořádaný A. Šabatovou pro její přátele v jejím bytě nejsou veřejným shromážděním, manifestací či průvodem! Nemohou být tedy podle § 40, ani jejich účastníkům nemůže být zabraňováno ve vstupu do hostitelského bytu podle § 29! Opak je nezákonný a trestný.

Odnětí věci v řízení o přestupku

Příslušníci SNB jsou oprávněni po předchozí marné výzvě k vydání odejmout věc, o níž lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabrána - § 31/1.

O odnětí věci se sepíše úřední záznam a osobě, jíž věc byla odňata, se vystaví potvrzení o odnětí věci -§ 31/2.

Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku - § 31/3.

Není-li v řízení o přestupku vysloveno propadnutí nebo zabrání věci, jsou příslušníci povinni věc neprodleně vrátit - § 31/4.

Kdy v řízení o přestupku může být vysloveno propadnutí věci nebo její zabrání upravuje ust. § 26/2,3 zák.č.60/1961 Sb. o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku (zákon o přestupcích).

Národní výbor může vyslovit propadnutí věci, která náleží tomu, kdo se přestupku dopustil, a které bylo použito ke spáchání přestupku nebo která byla přestupkem získána, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku nebo jiný obecný zájem - § 26/2 zák. o přestupcích.

Věc, která nepatří tomu, kdo se přestupku dopustil, může být zabrána, jestliže jí bylo použito ke spáchání přestupku a ohrožuje-li bezpečnost osob nebo majetku nebo mravnost. Taková věc může být zabrána i v tom případě, náleží-li tomu, kdo se přestupku dopustil, jestliže ho nelze volat k odpovědnosti - § 26/3 zák. o přestupcích.

Přitom propadnutí nebo zabrání věci nelze vyslovit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku - § 26/4 zák. o přestupcích.

Co je přestupek upravuje § 6 zák. o přestupcích (§ 15 zák. o přestupcích v oboru zahraničního obchodu a v oboru celním byl zrušen a nahrazen zákonem

č. 44/1974 Sb. - celní zákon).

V praxi se stává, že ust. § 31 zák. o SNB o odnětí věci je nezákonně zneužíváno. Tak např. při pohřbu ing. Václava Havla v r. 1979 došlo po skončení smutečního obřadu k zákroku, který vzbudil veřejné pohoršení: na dvoraně strašnického krematoria byly příslušníkem StB násilně odňaty filmy Ivanu Kynclovi a Jiřímu Bednářovi, kteří k žádosti pozůstalých smyteční obřad fotografovali; nebylo jim samzřejmě vystaveno žádné potvrzení ani o věci nebyl sepsán úřední záznam. I. Kyncl a J. Bednář se přerozeně zmíněným fotografováním nedopustili žádného přestupku, jejich filmy se smutečným obřadem nebyly přestupkem získány ani jejich nebylo použito ke spáchání přestupku a to zcela očividně. Uvedený příslušník SNB tak překročil svou pravomoc, vzbudil veřejné pohoršení mezi smutečními hosty aj. návštěvníky krematoria a dopustil se krádeže. Přes tento nezákonný zákrok se pár dní nato objevily fotografie z pohřbu p. ing. Václava Havla zcela legálně v zahraničním tisku. Naštěstí ne každé nezákonné jednání je korunováno úplným úspěchem.

Použití mírnějších prostředků (hmaty a chvaty sebeobrany, slzotvorný prostředek, obušek, pouta, služební pes, proud vody, vytlačování vozidly, úder zbraní, výstraha a varovné výstřely do vzduchu) a použití zbraně upravují §§ 32-36 zák. o SNB.

Oprávnění požádat o pomoc

Příslušníci SNB jsou oprávněni v nebezpečí požádat každého o pomoc. Kdo byl požádán o pomoc, je povinen ji poskytnout; nemusí tak činit, brání-li mu v tom důležitá okolnost, nebo jestliže by tím vystavil vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou - § 49.

Z obratu "v nebezpečí" je patrno, že se jedná o zcela mimořádné případy - např. obecné ohrožení v případě požáru, velká dopravní nehoda apod., stačí ohrožení života či zdraví jediné osoby, např. tonoucí dítě.

Půjde vesměs o případy, kdy poskytnutí pomoci bude lhostejno zda právní, občanskou nebo lidskou povinností.

Povinnost mlčenlivosti

Každý, koho útvary nebo příslušníci SNB požádají v mezích tohoto zákona o poskytnutí pomoci a tuto pomoc poskytne, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dověděl - § 60/2.

Oprávnění požádat o pomoc a povinnost pomoc poskytnout upravuje výhradně § 49. Povinnost mlčenlivosti se tedy vztahuje výlučně na poskytnutí pomoci podle tohoto ustanovení.

Povinnost mlčenlivosti ukládá zákon přirozeně příslušníkům SNB (§ 60/1). Tato povinnost je služební, současně však uložena i "v zájmu zúčastněných osob". To znamená, že zjistí-li příslušníci SNB např. při sledování osoby, že je manželovi nevěrná, porušují ust. § 60/1, pokud to druhému manželovi (sledované osoby) sdělí, neboť touto indiskrecí mohou narušit jejich manželství. (Takové případy se v praxi staly.)

Stížnost na postup příslušníků SNB

S výjimkou kusého již cit. ust. § 15/2 není tento problém zák. o SNB upraven. Podle jiných právních předpisů skýtají se dotčenému občanovi tyto prostředky:

1) stížnost dle vyhlášky o stížnostech pracujících; lze ji podat náčelníkovi příslušného útvaru SNB, nadřízenému útvaru, inspekci ministerstva vnitra ČSR, popř. ČSSR;

2) trestní oznámení; lze ho podat obvodové vojenské prokuratuře, vyšší vojenské prokuratuře, Generální prokuratuře ČSR, ČSSR. (Pro vyšetřování tr.

činů příslušníků SNB je příslušnou vždy jen vojenská prokuratura.)

Orgán, kterému byla stížnost, popř. trestní oznámení zasláno, je povinen stěžovateli (oznamovateli) potvrdit příjem stížnosti (trestného oznámení) a vyrozumět ho písemně o výsledku šetření v dané věci. Pokud tak nečiní, je to důvodem k stížnosti nadřízenému orgánu.

Pro orgányzde platí zásada oficiality. Z moci úřední je jejich povinností každou stížnost řádně přešetřit.

Nutná obrana před nezákonným zákrokem příslušníka SNB

Podle § 13 tr. zákona "Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečí útoku."

Podle §§ 155, 156 tr. zákona (útok na veřejného činitele) se poskytuje zvýšená ochrana veřejným činitelům při výkonu nebo pro výkon jejich pravomoci. Veřejný činitel, který překračuje svou pravomoc, nepožívá této zvýšené ochrany a může se současně dopouštět trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zákona v eventuálním jednočinném souběhu s dalšími trestnými činy, např. ublížení na zdraví, krádeží, omezování osobní svobody, porušováním domovní svobody atd.

Proti příslušníkovi SNB, který překračuje svou pravomoc, lze použít těchže prostředků jako proti kterémukoliv narušiteli práva. V případě fyzického útoku přímo hrozícího nebo trvajícího lze se přiměřeně bránit v rámci nutné obrany podle § 13 tr.z. (za předpokladu, že příslušník SNB překračuje svou pravomoc).

ooo OOO ooo

Titl.
Výbor na obranu čs. socialistů
Anglie

V Praze, 1. března 1980

Dámy a pánové,

Váš zájem o problematiku nespravedlivě stíhaných v Československu i Vaše nabídka ke spolupráci s naším výborem nás velice těší. Je ovšem otázkou, jak řešit problematiku konkrétní spolupráce s Vámi. Protože vyjasnění v této oblasti si lze jen těžko představit bez osobní diskuse, navrhujeme Vám, aby pověřený zástupce Vašeho výboru do Prahy přijel a projednal s námi osobně tyto záležitosti. Aby naše diskuse mohla být skutečně konstruktivní, bylo by vhodné, kdybyste již před tímto jednáním vypracovali memorandum, jež by shrnovalo Vaše představy o formách a způsobech spolupráce. Z naší strany se pokusíme učinit totéž.

Z případů, které VONS sleduje, bychom Vás chtěli upozornit na kritickou situaci Petra Cibulky a požádat Vás o maximální podporu. Jde o mladého dělníka z Brna, který byl kvůli svému zájmu o nekonformní literaturu a hudbu v roce 1978 odsouzen ke dvěma letům odnětí-svobody za údajné pobuřování. V průběhu minulého roku držel ve výkonu trestu ve věznici v Plzni na Borech opakovaně hladovku na protest proti katastrofálním pracovním podmínkám a zacházení s vězni, což však bylo kvalifikováno jako trestný čin "maření výkonu předního rozhodnutí", za nějž byl odsouzen k prodloužení trestu o půl roku ve ztížených podmínkách. Existují obavy, že tento postih nebude poslední. Jeho zdravotní stav je vážný, po všech stránkách je zcela vyčerpán. Petr Cibulka se obává, že má být fyzicky likvidován. V příloze Vám zasíláme sdělení VONS o Petru Cibulkovi a Zprávu z hlavního líčení s ním.

Těšíme se na spolupráci s Vámi

V úctě

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 138 (oprava sdělení č. 132 o případu Jaroslava Tomka a další vývoj v tomto směru)

Omlouváme se za opožděnou publikaci tohoto sdělení, která však byla způsobena tím, že jeho pracovní verze byla zabavena při domovní prohlídce.
Ve sdělení č. 132 došlo k celé řadě politováníhodných nepřesností, za něž se omlouváme. Aby byly s konečnou platností vyjasněny, reprodukujeme ve stručnosti okolnosti celého případu. Krom toho uvádíme i jeho další vývoj.
Jaroslav Tomek, mladý katolík, pracovník ČSAD na hraničním přechodu Lichkov-Mezilesí v PLR, byl obviněn 2.8.1978 z tr. činu podle § 112 (poškozování zájmů republiky v zahraničí) a z přečinu podle § 5b zák.č.150/69 Sb. o přečinech (dovoz zakázaného tisku ze zahraničí či jeho rozšiřování). Téhož dne byl vzat do vazby do věznice MS v Hradci Králové a v jeho bydlišti a na pracovišti byla provedena domovní prohlídka. Skutkovou podstatu uvedeného tr. činu, resp. přečinu údajně naplnil tím, že napsal dopis zahraničním nakladatelstvím, v němž se mimo jiné kriticky vyjádřil o náboženské diskriminaci v Československu, resp. že si nechal posílat na adresy svých polských spolupracovníků "zakázané knihy náboženského obsahu" od zahraničních vydavatelů z Rakouska, Itálie, Francie a USA a tyto převážel do ČSSR, kde je dával číst dalším osobám. Z rozhodnutí okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 20.8.1979 o zabrání věci potom vyplývá, o jaké tiskoviny šlo (tedy také jaké knihy jsou u nás zakázány): mezi 128 tituly celkem asi 450-ti zabraných knih najdeme např. tituly "Potrat a křesťanská zodpovědnost", "Hovory s Janem Masarykem", "Písmo sv. v obrazech", "Životní symfonie Antonína Dvořáka", "Čechové na basilejském sněmu", "Vyhlášení o niektorých otázkách sexuálnej etiky", "Okružní list J.S. Papeže Pavla VI." a dokonce i 4 ks Nového zákona.(!)
10.10.1978 vznesl vyšetřovatel StB KS SNB v Hradci Králové npor. Kváš proti Jaroslavu Tomkovi obvinění také pro tr. čin podle § 100/1 tr.z. (pobuřování), jehož skutkovou podstatu údajně J. Tomek naplnil tím, že "opisoval na svém stroji na pracovišti ve více kopiích protisocialisticky zaměřené texty, vypracované protisocialisticky zaměřenými osobami a tyto rozšiřoval mezi svými spolupracovníky". (Jednalo se o prohlášení Charty 77.)
Protože si "obviněný stěžoval na trvající bolesti hlavy a v jeho chování před vyšetřovatelem StB nastalo jistých změn... vznikly pochybnosti, zda netrpí duševní chorobou" a 9.11.1978 nařídil vyšetřovatel pozorování jeho duševního stavu na zvláštním oddělení MS v Psychiatrické léčebně v Praze 8 v Bohnicích. Tam jej vyšetřovali soudní znalci MUDr Baštecký a MUDr Kauš, kteří došli k závěru, že obviněný trpí duševní chorobou, a to schizomorfní psychozou (jedna z nejvágnějších možných diagnos), že se tr. činů dopouštěl ve stavu nepříčetnosti a navrhli zastavení tr. stíhání - protože jeho pobyt na svobodě je nebezpečný - a také ochrannou ústavní léčbu dle § 72 tr.z.
14.2.1979 bylo proto tr. stíhání proti Jaroslavu Tomkovi dle § 172/1e tr.ř. zastaveno a následoval převoz do Psychiatrické léčebny v Havlíčkově Brodě, kde byl Jaroslav Tomek internován nepřetržitě až do 18.12.1979, kdy OS v Havlíčkově Brodě rozhodl, že "ochranná ústavní léčba splnila svůj účel", že "bylo dosaženo příznivé úpravy zdravotního stavu pacienta a postačí, aby léčba probíhala nadále ambulantně". Přitom formálně mu byla ochranná ústavní léčba uložena až rozhodnutím OS v Havlíčkově Brodě ze dne 20.8.1979 (!), takže byl Jaroslav Tomek od 14.2.1979 do 20.8.1979 zadržován v léčebně zce-

la bez právního podkladu, nehledě na to, že J. Tomek nebyl v minulosti nikdy psychiatricky léčen a netrpěl a ani netrpí žádnými psychickými potížemi.

Dlouhodobá neoprávněná psychiatrická detence Jaroslava Tomka představuje názorný precedent možnosti, jak si počínají mocnské orgány v případě, kdy shromážděný materiál je buď zcela nedostačující k vznesení obžaloby, nebo kdy soudní projednávání není z jiného důvodu vhodné. Zde se pak nabízí celkem pohodlná cesta psychiatrické internace.

Praha 28.2.1980

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

ooo OOO ooo

Městský národní výbor v Brně
Malinovského náměstí 3
602 00 Brno

Věc: Žádost o povolení manifestace

V souladu s ustanovením článku § 6 a § 7 zákona číslo 68/1951 o dobrovolných organizacích a shromážděních žádáme o povolení manifestace za propuštění Petra Cibulky.

Manifestace se bude konat 15. března 1980 od 11.00 do 12.00 hodin na náměstí Svobody v Brně u morového sloupu.

Svůj protest proti věznění Petra Cibulky vyjádříme v_sedě a použijeme transparentu s nápisem PROPUSŤTE PETRA CIBULKU.

O zamýšlené manifestaci informujeme také sdělovací prostředky.

S případem Petra Cibulky Vás seznamuje příloha.

Příloha: 1) Sdělení VONS - Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných č. 166 (nové odsouzení Petra Cibulky)
2) Zpráva o průběhu hlavního líčení s Petrem Cibulkou ve dnech 12.12.1979 a 30.1.1980

O povolení manifestace za propuštění Petra Cibulky žádají tito občané:

Helena Abrahámová, Josef Adámek, Stanislav Adámek, Marie Babková, Jan Bednář, Jiří Bednář, Ludvík Bednář, Marie Benetková, Jaroslav Beneš, Zbyněk Benýšek, Jarmila Bělíková, Miroslav Bělovský, Pavel Blattný, Vladimír Bošek, Vratislav Brabenec, Hana Bruderová, Pavel Brunnhofer, František Bublan, Naďa Cachová, Jan Cigánek, František Cigánek, Ivan Černega, Michal Černega, Jiří Daníček, Josef Danisz, Anna Doležalová, Karel Duda, Vít Duda, Marta Eliášová, Jana Faifrová, Růžena Fantová, Petr Fiala, Marta Fiedlerová, Karel Freund, Zina Freundová, Karel Havelka, Vladimír Havlíček, Dagmar Hlavsová, Karel Hochman, Vítězslav Holata, Petr Hrach, Olga Hrubá, Vladimír Hrubý, Martin Hybler, Ivana Hyblerová, Libor Chloupek, Jiří Chmel, Ivan M. Jirous, Petr Kadlec, Bohuslav Kaplan, Svatopluk Karásek, Jan Kindl Ivana Kindlová, Václav Klimeš, Viktor Klouda, Miroslav Kotál, Jiří Kratochvíl P. Kreibich, Marie Rut Křížková, Jiří Kubíček, Věra Kubíčková, Alena Kumprechtová, Daniel Kumermann, J. Kušnírová, Ivan Kyncl, Václav Lapka, Ladislav Lis, Tomáš Liška, Jan Litomiský, František Lízna, Václav Luban, Václav Malý, Ivan Manásek, Jiří Mareš, Květa Marková, Michal Matzenauer, Marie Matzenauerová, Otakar Mika, Květa Miková, Miroslav Mirvald, Miroslav Mistrík, David Němec, Marcela Němcová, Markéta Němcová, Pavla Němcová, Martin Palouš, Radim Palouš, Milan Pankráz, Viktor Parkán, Petra Parkánová, Pavel Pavlovský, Petr Pospíchal, Jan Princ, Květa Princová , Lubomír Přikryl,

Miroslav Půta, Miloš Rejchrt, Aleš Richter, Zuzana Richterová, Pavel Roubal, Věra Roubalová, Jan Ruml, Olga Rychtářová, Zora Rysová, Jan Schneider, Miroslav Skalický, Dušan Skála, Karel Soukup, Marie Soukupová, Andrej Stankovič, Marie Stanková, Anna Šabatová, Petr Šantora, Jan Šenk, Libuše Šilhanová, Jan Šimsa, Pavel Šmída, Pavel Štancek, Josef Štěpán, Petruška Šustrová, P. Švestka, Pavel Daniel Toman, Tom Tomášek, Jidřich Tomeš, Zdena Tominová, Lukáš Tomin, Roman Trš, Milan Vávra, Dagmar Vokatá, Vladimír Voják, Anna Wollerová, Marian Zajíček, Pavel Zajíček, Ctirad Zdvořáček, Jindra Zemanová, Jan Zvěřina.

Za správnost podpisů ručí Ivana Hyblerová.
Své vyjádření zašlete na adresu: ing. Jan Litomiský
394 05 Výskytná 2
24.2.1980 okr. Pelhřimov

MNV v Brně

Věc: Žádost o povolení manifestace

K žádosti o povolení manifestace ze dne 24.2.1980, která se týká propuštění Petra Cibulky, se připojují tito další občané:

Josef Brychta ml, Marie Brychtová, Kateřina Čecháková, Radomír Doupovec, Pavla Drinocká, ing. Ladislav Drinocký, Ladislav Garaj, Zbyněk Hejda, ing. Marie Holoubcová, Marie Jelínková, Jana Jonáková, Jarmila Kloudová, Alfréd Kocáb, Pavel Myslín, Jakub Ruml, Jiří Ruml, Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Jan Šabata, Jakub Trojan, Věra Vránová.

Za správnost podpisů Zina Freundová
Čáslavská 6
5.března 1980 130 00 Praha 3

ooo OOO ooo

Pozn.red. - Následující dopis je z 24. ledna - pisatelka přes měsíc čekala na jakoukoli odpověď. Když se jí nedočkala, dopis zveřejnila.

Ministerstvo spojů ČSSR
k rukám pana ministra
Olšanská 5
Praha - Žižkov

Praha, 24. ledna 1980

Pane ministře,

dovoluji si Vás upozornit na případ hanebného zneužívání pravomoci v oblasti Vašeho rezortu. Týká se několika mých přátel, kteří sice mají v bytě telefonní přístroj, ale již dlouho jej nemohou používat, protože je hluchý. Jejich osobní urgence o nápravu byly bezvýsledné.

Jsou to:

Klement Lukeš, s l e p e c , opakuji: úplně slepý člověk, bývalý politický pracovník a historik, nyní domácký dělník, bytem Praha 1, Celetná 9, číslo nefungujícího telefonu 26 29 23.

Kamila Bendová, matka p ě t i dětí ve věku 2-10 let, matematička, externí pracovnice Matematického ústavu ČSAV, bytem Praha 2, Karlovo náměstí 18, číslo nefungujícího telefonu 29 86 76. Její manžel, matematik a filosof

dr. Václav Benda, byl v politickém procesu v říjnu 1979 odsouzen na čtyři roky žaláře. Žije s dětmi sama.

Riva Krieglová, dříve politická pracovnice, nyní důchodkyně, vdova po významném českém politikovi a lékaři MUDr Františku Krieglovi, bytem Praha2, Na Smetance 16. Za německé okupace se zúčastnila odboje proti okupantům, se skupinou J. Fučíka byla v roce 1941 zatčena a vězněna do konce války. Nyní žije sama a je jí 71 let.

Matka dvou zcela malých dětí Anna Šabatová, v domácnosti, bytem Praha 2, Anglická 8. Její muž, ing. Petr Uhl, byl ve shora uvedeném procesu odsouzen na pět let žaláře, také její otec, známý politik dr. Šabata, je již po druhé ve vězení.

Pane ministře, domnívám se, že žijeme v poměrně civilizované zemi, jejíž zákony nedávají nikomu právo takto (třeba j o n odnětím telefonu z průhledně kamuflovaných výmluv) trestat nevinné a bezbranné lidi.

Jestliže Vaše politicko-mocenská angažovanost Vám nedovoluje se mnou souhlasit, pak mi nezbývá, než apelovat na Vaše lidské svědomí a cítění, na to, že jako já a oni nespravedlivě postižení, jste se narodil v prostředí s určitým stupněm humánní a kulturní tradice. Snad se mohu domnívat, že jste představitelem čs. státní moci a ve svém resortu můžete tudíž rozhodnout o bezodkladné nápravě uvedených hanebností, a bude-li to ve vašich silách, zamezit, aby se opakovaly.

V očekávání Vaší odpovědi

Dagmar Vaněčková
Maříkova 2
162 00 Praha 6

ooo 0000 ooo

Zpráva příbuzných pro přátele odsouzených - únor 1980

Petr Uhl

Odsouzen k 5 letům ve 2 NVS, vězněn na Mírově, adresa: P.U., 8.10.1941
PS 1/7
78953 Mírov

V únoru nepřišel od Petra Uhla žádný dopis, takže manželka nemá o něm vůbec žádnou zprávu. (!)

Václav Havel

Odsouzen ke 4 a půl letům vězení v I. NVS, adresa: V.H., 5.10.1936,
vězeň č. 9658/A2
NVÚ Heřmanice
713 02 Ostrava 13

Manželce a bratrovi byla povolena 24. února návštěva:

Václav Havel vzkazuje všem svým přátelům a známým srdečné pozdravy. Navštívili jsme jej 24.2.1980 v Ústavu nápravné výchovy v Heřmanicích u Ostravy.

Václav Havel je krátce ostříhán, bezvousý, jinak má však svůj osobitý výraz v tváři, jak jej známe; žádné známky útrap, ba ani nervozity či třémy z návštěvy. Byl oblečen v černém, čerstvě vyfasovaném mundůru a měl zcela nové trepky s bílou podrážkou.

Rozhovor trval asi hodinu v malé místnosti vsedě u stolu. Kromě nás byl přítomen uniformovaný dozorce, který nás tu a tam (s výjimkou deseti minut, kdy nás nechal o samotě) přerušoval s tím, že se máme držet jen rodinných záležitostí. Kromě cigaret jsme při rozhovoru nemohli mít žádné další předměty, nebylo možno používat písemných poznámek. (Balíček o 3 kg jsme předali

ve vedlejší místnosti; vitaminy a potraviny v tubách nám byly vráceny jako nedovolené.)

Václav Havel je v současné době na ošetřovně, trpí recidivním nachlazením, v práci je tudíž jen občas. Nestěžuje si, naopak: na ošetřovně si může odpočinout a lépe se vyspat. Práce je zřejmě velmi namáhavá a zvlášť zpočátku s tím asi všichni tři měli potíže. Začíná si však už zvykat - prý se mu už i podařilo plnit normu (pro neplnění normy se ukládají i kázeňské tresty).

Nesmí naprosto nic psát, ani si dělat poznámky; z toho, co říkal, jsme nabyli dojmu, že toto omezení je v jeho případě zvlášť důrazné. Jediné, co může psát, jsou dopisy nám, jsou však silná omezení na jejich obsah (žádné úvahy apod.) - několik mu jich bylo vráceno nebo neodesláno. (Dopisy od příbuzných nesmějí obsahovat mj. žádná cizí slova, nesrozumitelné symboly, citáty z knih a jiné věci, které by mohly působit dojmem jinotaje. Dopisy, které nevyhovují, mu nejsou předány, zdá se však, že je o nich alespoň informován. Dojde-li mu dopis nebo pohlednice od cizí osoby, je dotázán, zda jde o jeho příbuzného.)

Vlastní knihy nesmí mít, některé vybrané noviny a časopisy si může předplatit jen sám, z vlastního kapesného; ani výstřižky z novin nelze přiložit do dopisu. Tamější knihovna je však prý celkem dobře zásobena; má právě vypůjčenu (slovenskou) knihu o scholastice a patristice (je jejím prvním čtenářem). Pravidelně čte Rudé právo a některé běžnější týdeníky. Celkově na čtení však moc času není, zdá se ani o nedělích. Ve dnech, kdy má ranní směnu, je večer povinné hledění na televizní noviny.

Velmi ho zajímalo vše o životě venku, co dělají jeho přátelé, o kulturním životě, zvlášť ho těšilo, že se na něj a jeho kolegy ani zde ani jinde nezapomíná.

Náš celkový dojem: mnohé, zdá se, překračuje značně to, co očekával, a to v rozličných směrech, většinou asi ne těch příjemných. Zdá se, že jeho vystupňovaná vnímavost a zájem o extrémní lidské situace mu do jisté míry pomáhá překonávat útrapy vězeňského života.

Václav Benda

Odsouzen ke 4 letům vězení v I. NVS, v současné době je v táboře Heřmanicích u Ostravy. Přesná adresa: V.B., 8.8.1946, vězeň č. 9654/A2
NVÚ Heřmanice, PS2
71302 Ostrava 13

Koncem února obdržela manželka Václava Bendy povolenku k návštěvě na 2. března. Na cestu do Ostravy (350 km) se tedy musela vydat se svými pěti dětmi již 1. března. Návštěva se odehrála za podobných okolností jako u Václava Havla. Byl též oblečen do zcela nového mundůru a v návštěvní místnosti neprobíhala současně žádná jiná návštěva. Většinu doby byl přítomen uniformovaný dozorce, který též převzal a převážil potravinový balíček (povoleno jen 3 kg, čtyřikrát do roka). Také bylo povoleno předat některé hygienické potřeby (krém Nivea a zubní pasty). Při návštěvě se mohla jíst čokoláda a dětí dokonce mohly sedět otci na klíně. Vychovatel znovu upozornil, že se do dopisů nesmí psát žádná cizí slova, žádné citáty, žádné vzkazy od cizích osob, natož pak se pouštět do kritiky některých kulturních pořadů, jak to učinila žena Václava Bendy.

V lednu, pravděpodobně z těchto důvodů, byly zadrženy tři dopisy od Václavy Bendy a dva od jeho rodiny. Jinak se korespondence ustálila, bývá však silně proškrtávána, někdy i celé odstavce.

Zdravotní stav je vcelku dobrý, má pouze značně rozpraskanou kůži na rukou a na nohou. Pracuje v železárnách, jeho práce je fyzicky náročná, pociťuje značný nedostatek spánku (spí pouze 6-7 hodin denně).

V šachovém turnaji, kterého se účastní, postoupil do druhého kola. Vzhledem k nedostatku času nic nečte, kromě zběžného přehlédnutí novin. O věci na svobodě se velice zajímá a snaží se být aspoň v jistém smyslu spoluúčasten.

Všechny pozdravuje a děkuje za zájem a morální podporu.

Citace z dopisu z 10.2.1980:

"...Práci mám dost dobrou, pracuji u nepříliš nebezpečně vypadajícího stroje ve Vítkovických železárnách a od počátku se mi daří značně překračovat stanovenou normu. Jak víš, pokládal jsem vždy poctivě odvedenou práci za ve všech směrech potřebnou a prospěšnou a tohoto názoru se držím i ve zdejších nezvyklých podmínkách. Je to ovšem celé zatím pro mne psychicky a hlavně fyzicky tuze vyčerpávající, do jisté míry samozřejmě časem přivyknu, med to ale nebude nikdy..."

Do konce trestu mu zbývá ještě 3 roky a 3 měsíce.

Jiří Dienstbier

Odsouzen ke 3 letům vězení v I.NVS. Nynější adresa: J.D., 9657/AII
NVÚ Heřmanice, PS 2
713 02 Ostrava 13

Zdravotní stav je stále stejný, trvající bolesti páteře a nohou, plíseň na rukou a nohách, v současné době má chřipku.

Dopisy od něj chodí celkem pravidelně a zatím do 4. 7 všechny, dopisy od příbuzných ,zdá se, dostává rovněž všechny, bylo mu však sděleno, že od nepříbuzných mu dopisy nebo pohledy odevzdávány nebudou.

Citace z dopisů:

"...Znáš ostatně moji schopnost přizpůsobovat se různým poměrům...můj klid a trpělivost jsou nekonečné, takže ty tři roky jsem schopen přežít bez konfliktů kvůli blbostem, které tak sužují spoustu lidí v civilu stejně jako tady. Těch pár věcí, ve kterých neustoupím ani o milimetr, zatím nikdo nepokouší a rozumně ani pokoušet nemůže..."

"...zda budu schopen plnit normu, to nevím. Vždycky jsem se snažil dělat věci pořádně a v práci jsem nikdy línej nebyl. Budu si muset tedy ověřit,zda překonám mysti cké pocity, které mě zavalují před každým strojem..."

"...bolí mě ruce, nohy, záda, jsem zkrátka polámanej, jak jen je možné u člověka, který nikdy nic podobného nedělal... v tom si snad tělo zvykne,tím spíše, že můj duch je neotřesitelný a v tížených podmínkách se ještě posiluje..."

"...jsem právě zaškolován na kvalifikovanější práci, dosavadní lisaření bylo sice primitivní, ale - jak jsem už psal - utahávající. Metráky železa tedy už ne_tahám, neboť se vzdělávám ve hře s ohněm, tj. řezání kyslíkem... má to jednu výhodu - jsem v teple..."

9.3.1980 má rodina (dva dospělí a tři děti) povolenou návštěvu, při které může předat balíček do váhy 3 kg - "v převázané krabici".

Otta Bednářová

Odsouzena de 3 letům vězení v I.NVS. Současná adresa - O.B.,18.6.1927
Ústav SNV ČSR, PS 115/0
74649 Opava

V únoru byl povolen 3 kg balíček s potravinami, o který přišla v lednu, když byla na přešetření zdravotního stavu v pankrácké vězeňské nemocnici. V té době totiž právě probíhaly v opanském táboře návštěvy a předávání balíčků. Rodina dostává od Otky dopisy pravidelně, avšak průměrně s čtrnáctidenním zpožděním.

Z jejích dopisů citujeme:

"... V pondělí 4. února mi bylo doručeno celých 7 dopisů najednou. Dovídám se z nich, že už doopravdy začal podzim, že jste právě společně oslavili narozeniny u babičky nějakým báječným dortem, že bezprostředně po návštěvě u mě v Ruzyni vás odvezli šetsottrojkou a volhou na 48 hodin do Konviktu, že jste napjatí a zvědaví, jak dopadne odvolací soud, že v Kobylisích budou mít možná na vánoce borovičku a jiné supernovinky. Jeden z těch dopisů šel plných 52 dní! To je rekord, aspoň zatím! Další 49, pak dva po 48, jeden 47 dní, jeden 39 a ten nejčerstvější pouhých 31 dní."

"...Práce je vteple a jak mi bylo řečeno, bylo při výběru pracovního zařa-

zení přihlédnuto k mému zdravotnímu stavu. Takže se nemusíte obávat. Jiná věc je, že nemám změnu pracovní schopnosti, ale to zde nikdo nemůže ovlivnit to je věc lékařského posouezní z Prahy - z pankrácké nemocnice. Zde, jak jsem už psala, dostávám léky i dietu, mám určité úlevy v práci atd. To víte, i tak je to pro mně složité, měla jsem invalidní důchod a práci administrativní..."
"Mám už pár dní povolenku na polehávání po práci a korkáče (ortopedické boty) smím nosit v době zaměstnání. Brýle z očí však téměř celý den nesundám, nemám sice žádnou "miniaturní" činnost..."
(rodina se domnívá, že Otka pracuje na šicím stroji)
"...Přesto brýle musím mít, nemám přímé osvětlení a vůbec, prostě bez nich nevidím na blízkou vzdálenost. Proto teď vůbec ani nečtu a ve volném čase nedělám nic, co by namahalo oči. Nemám však žádnou norumu, prostě dělám předepsanou dobu předepsanou práci. Jsem pilná, jak víte, nic nedokážu odbývat, myslím tedy, že pokud mi to zdraví dovolí, nebudu mít problémy. A to se teprv pozná, zatím to jakž takž jde, přiznám se, že jsem hodně unavená, ale s tím se nedá asi nic dělat..."
"...nemám tu vařič na vaření čaje, tak nevím, jak to dopadne s mým žlučníkem, který by občas přece jen cholagolovou hořkou tekutinu potřeboval. Doslova po ní touží, ale zatím nemám ani z čeho vařit, takže se nebudu starat na čem..."

Jaroslav Šabata

Odsouzen k 9 měsícům za údajný útok na veřejného činitele (§ 156/2), od 1. července si odpykává zbytek předcházejícího trestu, kdy byl propuštěn na podmínku (jeden a půl roku). Adresa: J.Š., PS 79, 412 81 Litoměřice.

V současné době vykonává trest v I.NVS. Je umístěn - pravděpodobně jako jediný vězeň - v politické izolaci ve vazební věznici v Litoměřicích. Je vězněn už sedmý rok (s přestávkou 1 a třičtvrtě roku). V prosinci, kdy bude propuštěn, bude mít za sebou 7 a čtvrt roku strávených v československých věznicích!

Jeho zdravotní stav není dobrý: prodělal dva srdeční infarkty (druhý ve vězení) a má vředy na dvanácterníku. Zdá se, že základní léky dostává, avšak o úrovni lékařské péče svědčí např. to, že při prvním trestu, který se také odbýval v Litoměřicích, nebyl schopen lékař zjistit, že Jaroslav Šabata prodělal srdeční infarkt. Jizva na srdci byla tehdy zjištěna až po propuštění do civilu. V únoru 1980 ležel jeden týden s chřipkou.

Izolace, v níž je umístěn, je velmi přísná. Na cele je neustále jen s jedním člověkem a to znamená velkou psychickou zátěž. Víme, že např. do roku 1976 býval na cele s psychopatem. Dopisy jsou cenzurovány velice přísně, jakákoliv zmínka o osobě, která nepatří do rodiny, je záminkou k zabavení dopisu (a to oběma směry), nesmí psát o knihách, úvahy nad společenskou situací, citáty z knih atp., smí psát pouze o rodinných záležitostech v nejužším smyslu slova. Knihy z vězeňské knihovny jsou špatné a nedostává je podle vlastní volby, ale na osobu týdně 1 knihu. Má sice povolen časopis Nová doba v ruském jazyce, ale přes opětovné žádosti mu není "zatím" povolena mutace anglická. Denní tisk mu nemůže být objednán příbznými přes PNS, ale musí si jej nakupovat z kapesného, které čítá asi 80-100 Kčs měsíčně. Je mu upírána možnost psát synovi Václavovi, který žije ve Vídni, ačkoliv je oprávněnou osobou, s níž si Jaroslav Šabata dle předpisů dopisovat může. Vzhledem k těmto zákazům není nic bližšího známo o podmínkách jeho věznění ani o jeho pracovním zařazení.

Vrátit se má 11. prosince 1980.

ooo ooo ooo

Rudolf Battěk
Křižíkova 78
Praha 8 - Karlín

Záznam o akci Státní bezpečnosti dne 25. ledna 1980

V pátek, dne 25. ledna 1980, chtěla moje žena využít předchozího pozvání k paní Vlastě Chramostové. Kolem 17,40 jsme přijeli taxíkem k domu, v němž paní Chramostová bydlí. Všimli jsme si, že před domem stojí policejní vůz a několik osob v civilu. Ve čtvrtém patře před bytem vyla větší skupina osob - další pozvaní hosté. Tři příslušníci VB každého legitimovali a zapisovali osobní údaje. Stalo se tak i v mém případě, ale současně jsem byl vyzván: "Půjdete s námi." Žádal jsem vysvětlení. To se dovíte! Za takových okolností jsem odmítl dobrovolně se podrobit, zvláště když se kolem pohybovalo několik mně zcela neznámých a důvěru nevzbuzujících osob v civilu. Že moje obavy nebyly liché, mi potvrdila i pozdější informace mé ženy, již dne 29. ledna 1980 vyjádřili příslušníci VB v Praze-Karlíně pochybnost, zda muži, kteří mě v pátek odváděli, byli vůbec příslušníci SNB?!

Byl jsem nicméně uchopen za paže a vlečen k připravenému autu. Zadržen byl také můj mladší přítel, fotograf Ivan Kyncl, s nímž jsme byli společně odvážení do Bartolomějské ulice. Byli jsme usazeni v zasedací síni a hlídáni uniformovanými strážmi VB. Zřejmě mimo program nás major Gruzdik z útvaru ostrahy budovy označil na nepřátele dělnické třídy.

Dva příslušníci v civilu mě vyzvali, abych vyndal všechno z kapes, že mají právo zjistit, zda nemám u sebe zbraň. Provedení osobní prohlídky jsem jako bezdůvodné odmítl a sevřel jsem paže podél těla. Nato mi byly paže kroucením roztaženy a z kapes vybrány všechny věci. S údivem jsem pozoroval, jak hledají zbraň v mé peněžence a náprsní tašce. Osobní prohlídka moje i Ivana Kyncla byla provedena vždy v nepřítomnosti toho druhého, aby nebyl svědek. Poté jsme byli ponecháni svému osudu. Oba jsme nějakou dobu prospali, neboť když jsem se probudil, bylo asi 21.00 hodin. Okamžitě jsem požádal, abych byl propuštěn, nebo mi byl sdělen důvod zadržení. Strážný to šel ohlásit. Krátce nato do místnosti vstoupili dva a dva muži v civilu s připravenými pouty a se příslušníky VB v pozadí. Ivanu Kynclovi nasadili pouta a vyvedli ho z místnosti. Odmítl jsem nasazení pout a žádal jsem vysvětlení tohoto evidentně nezákonného jednání. Pouta mi byla násilím nasazena a byl jsem odveden k osobnímu autu bez jediného slova zdůvodnění.

Viděl jsem, že Ivan Kyncl je usazen v jiném voze, který odjel před námi. Už v autu jsem vyjádřil potřebu jít na toale tu - bylo mi to umožněno. Poučen svou měsíc starou zkušeností, neptal jsem se, kam jedeme; bylo vidět, že řidič vozu a dva příslušníci StB, kteří mě doprovázeli, mají přesné pokyny, pokud jde o cílovou stanici. Ze státní silnice Mladá Boleslav - Jičín jsme odbočili a asi ve 22,30 h jsme zastavili před stanicí VB v Dolním Bousově. Byl jsem vyveden do prvního patra a zřejmě nedopatřením jsem vešel do místnosti, kde už seděl za stolem Ivan Kyncl. Stačili jsme se pozdravit, ale rychle jsem byl převeden do jiné místnosti. Byla mi sňata pouta, byl jsem usazen za psací stůl, jeden důstojník se posadil k psacímu stroji a připravil formuláře protokolu. Proti mně sedící mladší důstojník středně vysoké postavy, černých vlasů, rovnoměrných rysů obličeje, příjemného vzhledu a chování, těkal očima a neopětoval můj upřený pohled. Než mi stačil cokoli říci, upozornil jsem, že vzhledem k dlouhé noční cestě, která mne s největší pravděpodobností očekává, žádám, aby mi byla poskytnuta strava a teplý nápoj - alespoň chléb a čaj. K jídlu jsem nic nedostal, pouze mi byla přinesena sklenice čaje.

Na jedinou otázku, co vím o připravovaném večeru u Vlasty Chramostové, jsem neměl co říci; oběma vyslýchajícím to vůbec nevadilo, na nic se neptali ani nežádali podepsat protokol, čímž prokázali, že je ani nikoho z jejich nadřízených nezajímá, co si Rudolf Battěk myslí o soukromé návštěvě, ale že účel je zcela jiný. Na obou příslušnících StB bylo vidět, že jim je je-

jich poslání krajně nepříjemné. Když jsem jim připomněl jejich osobní odpovědnost v této trapné nezákonnosti, neměli, co by dodali: plnili svůj přidělený úkol - zadržovat mě tak dlouho, dokud neodjede poslední vlak a poslední autobus a pak mě propustit. To se také stalo. Asi ve 24.00 hod. mi byl vrácen občanský průkaz, byl jsem vyveden před budovu a "vypuštěn". Velmi důrazně jsem upozornil, že jsem nemocen - byl jsem ve stavu pracovní neschopnosti, což dobře věděli - a nedostatečně oblečen. Měl jsem nen lehké šaty, krátký kabát, čepici lehkou šálu a boty, které ve vlhkém marastu musely rychle prosáknout vodou - neměl jsem ani svetr, ani ruka vice. Žádal jsem, aby mě odvezli zpět do Prahy, kam sami osobním autem poté odjeli, ale to odmítli. Když jsem se ptal na nádraží na odjezd vlaků, jenom neurčitě ukázali, že už asi nic nepojede, až ráno. Bylo to taková malá ukázka cynismu zbavělé moci. "My jsme vás jenom vyslechli a teď vás propouštíme, co na nás ještě chcete, jděte přece domů."

A tak jsem několik minut po půlnoci, 26. ledna 1980 odešel domů. V Dolním Bousově jsem nikdy nebyl, nikoho jsem neznal a musel jsem se orientovat, kudy vůbec vyjít. Prošel jsem kolem setmělého nádraží, spodem kolem potoka na sportovní stadion, kolem šaten a kluboven a parkem opět na nějakou silnici. Pokoušel jsem se zajistit si noclech v cizím soukromí - nepodařilo se. Mohlo být kolem 0,30 h, když jsem se pokoušel stopnout přijíždějící osobní auto. Byl to policejní vůz, přibrzdil, řidič si mne prohlédl a pokračoval v jízdě. Tu noc mě na silnici tímto způsobem kontrolovaly vozy VB asi pětkrát. V 1,30 h jsem se dostal na hlavní silnici, byl jsem už zcela prokřehlý a promáčený. Občas mokře sněžilo, vál boční ledový vítr, musel jsem si rozepnout šaty a přitáhnout je těsně k tělu, totéž udělat s kabátem a rukama bez rukavic si vše přidržovat. Vždy po krátké době jsem si musel ruce třením zahřívat. Snažil jsem se stopovat oběma směry. Měl jsem smůlu, nikdo nezastavil. Většinou projížděly vozy dálkové dopravy - ustupoval jsem stranou, ale pokaždé jsem cítil spršku blátivé směsi sněhu a písku v obličeji. Ve 2,30 jsem žádal parkující dálkaře o něco k snědku a k pití. Už nic neměli a k pití měli jenom studenou limonádu. S díky jsem odmítl a pokračoval v cestě. Ve 3,30 jsem zašel do blízkého kravína, kde dvě ženy nahyzovaly hnůj. Nabídly mi teplo odpařujícího se hovězího a chlévské mrvy s poznámkou, že budu smrdět. Těsně před Ml. Boleslaví mi zastavilo auto. Cítil jsem, že mám horečku a potil jsem se. Domů jsem se nedostal. Uléhal jsem v místnosti, kde jsem předtím nikdy nebyl a nikdy neležel. Bral jsem prášky v pravidelných intervalech, ale vždy jsem okamžitě usnul. V opakujících se navalech pocení jsem usínal a zůstal jsem ležet celou sobotu a nedělní odpoledne. Sledoval jsem svůj dech, protože jsem měl obavy z alergického záchvatu. Zkontroloval jsem si zkusmo tep. Zdál se v pořádku. Pokusil jsem se zařídit předání ústní zprávy své ženě. Teprve po návratu mi bylo řečeno, že zpráva nebyla vyřízena. Domů jsem se vrátil v úterý dne 29. ledna 1980 kolem 22.00 hod.

Praha 22.února 1980

ooo OOO ooo

Lukáš Tomin: <u>Jablko daleko od stromu nepadá</u>

Po několikaměsíčním hledání zaměstnání jsem se konečně "uchytil". Expedice nakladatelství Academia, procovní doba od 7 do 15,45 hod. Z rozhodnutí kádrového pracovníka okamžitý nástup. Po pěti hodinách štěstí v celkem klidné práci zalepování a razítkování obálek: "Volal kádrovák a prej je v tom nákej hroznej zádrhel. Co jste proboha proved? Něco politickýho?" Zmohl jsem se jen na neartikulované vzdechy: "Hm, ach, ouvej, asi." "To jsou syčáci, viďte. Kdo může za svoje rodiče. Moje známá, jenom proto, že nepodepsala antichartu, se nedostala..." Už jsem neposlouchal. "Ách jo ... prosím?"

"Přijďte si v pondělí za kádrovákem, prej se to musí projednat s ředitelem. Von je teďka v Holandsku, víte, a v pondělí se vrátí. No tak, jen odvahu."

Pondělí 25.2.1980

Před skladem na mě čekala jedna přítelkyně. Společně jsme se odebrali na osobní oddělení, kam zhruba po půlhodinovém čekání dorazil kádrový referent.
"Proč s sebou beretu tuto osobu?! To je uzavřené jednání."
"Já o uzavřenosti nic nevím."
"Podívejte se, to skutečně nejde. Já zde taky nemám sekretářku, jinak nemůžeme jednat."
"No dobře, tak proč jsem vlastně tady."
"Dostal jsem hlášku od zaměstnanců o vašem otci, který jak víte zde pracoval"
"Prosím vás, co to s tím má co dělat?"
"Nebuďte naivní...ehm, váš životopis je neúplný, rozveďte jej o životopis rodičů."
"Ucházím se o zaměstnání já nebo rodiče?"
"Vy, ale rodi če jsou nutní, abyste se narodil..."
"Samozřejmě, ale nic víc..."
"Musíme znát jejich aktivitu v roce 68."
"Co máte společného aktivita mých rodičů v osmašedesátém s tím, že tady chci balit balíky?"
"Musím si potvrdit hlášky zaměstnanců."
"Vy stavíte toto řízení nebo rozhovor na hláškách zaměstnanců?"
"Napište ten doplněk, jinak nemůžete být přijat."
"Takový doplněk nikdy nenapíšu, nanejvýš o sobě."
"No tak dobře, ale rozmyslete si to. Když tak mi to sem hoďte za dvě hodiny."
Za hodinu jsem byl zpátky s dodatkem životopisu:
"Pan Dvořáček mě požádal o doplnění mého životopisu, které se mělo vztahovat k mým rodičům, respektive k jejich postoji v r. 1968. Tuto otázku považuji za naprosto nepřípustnou. Do tohoto podniku se hlásím já jako brigádník v expedici, nikoli moji rodiče.
Na zadní straně dotazníku jsou poznámky k životopisu, které se mimo jiné týkají uchazečových aktivit v letech 1968-69. O rodičích zde samozřejmě není jediná zmínka, kromě jejich původu a povolání, což je obsaženo v dotazníku. Mohu zde tedy popsat moje vlastní aktivity v těchto letech: V roce 1968 a69 mi bylo pět let. Nepamatuji si téměř nic, natož abych byl nějakým způsobem aktivní."

Po slovech "Pan Dvořáček mě požádal" se zasmál."Proč,prosím vás,píšete pan Dvořáček mě požádal, to je snad jasné."
Potom se už nesmál. Dočetl. "No, jak vidím, jste pěkně tvrdohlavej. Zřejmě nerespektujete zákony normálního života. Přijďte za tři dni."
Proběhl kolem mě s vlajícím papírem. Do ředitelny. Bude mít vážnou poradu.

ooo OOO ooo

Ivan Kyncl napsal 4. března na ministerstvo vnitra stížnost. Stěžuje si na nesmyslné šikanování, jemuž je v posledních dnech podrobován. "Od pátku 29.2.1980 jsem denně (včetně dne pracovního klidu) předvoláván na čtyř až pětihodinové výslechy... Navíc jsem od pátku 29.2. denně sledován orgány StB v civilu... Záminkou pro tuto sérii výslechů je má žádost o vrácení předmětů, zabavených dne 2.11.1979 při domovních prohlídkách v mém bytě a ateliéru jako doličné předměty..." Mimo to Ivan Kyncl uvádí SPZ aut, která ho několik dní všude sledují a uvádí, že se rozhodl na další výslech již nejít a vrací ministerstvu vnitra předvolánku, kterou obdržel.

ooo OOO ooo

"V poslední době... jsem takřka každý týden předpoláván... tato předvolání mají zejména v posledních případech... stále formálnější ráz... jsem dotazován znovu a znovu na věci, kde nemůže jít v žádném případě o trestný čin, přečin nebo přestupek a jeho osvětlení..." píše ve své stížnosti spisovatel a překladatel Jan Vladislav a popisuje, jak byl naprosto bezdůvodně 19. února odvezen k výslechu do Benešova "s odůvodněním, že je třeba, abych podal vysvětlení tam. V Benešově mi pak bylo sděleno, že celá cesta byla podniknuta, protože v Praze nebyla volná vhodná kancelář." Po výslechu který proběhl stejně jako jiné předtím, byl Jan Vladislav propuštěn, ale nebyl odvezen zpátky do Prahy, nýbrž musel se dostat domů veřejným dopravním prostředkem. Dále ve stížnosti uvádí, ž jak se dostavil na předvolání dne 28.2., a "bylo mi řečeno, že příslušný referent je opět zaneprázdněn, a zároveň mi bylo doručeno předvolání na sobotu 1.3.1980 ve 13 hod. Když jsem v odpověď uvedl, že z osobních důvodů nemohu v tuto dobu přijít, bylo mi pohrozeno, že budu předveden, případně ještě pokutován..."

ooo OOO ooo

Články došlé do redakce:

Eva Kantůrková: Posmrtná pouť Richarda Weinera (Psáno na rozloučenou s MUDR Františkem Krieglem)
Lenka Škrabánková: Žádost nedoporučujeme

ooo OOO ooo